

Duurzaamheidsscreening Lokale Overheden

De duurzaamheid van het lokaal patrimonium in kaart...

De Duurzaamheidsscreening

- **Stap I: QuickScan Duurzaamheid Patrimonium**
- Stap II: In kaart brengen van de prioritaire sites en gebouwen
- Stap III: De prioriteiten in aanpak detecteren
- Stap IV: De uiteindelijke aanpak en uitvoering

Wat is de QuickScan Duurzaamheid

- Een evaluatietool voor het 'bemeten' van duurzaamheid Patrimonium
 - Duurzaamheidsscore **per site**
 - Algemene score voor de site
 - Specifieke score voor de site per thema
 - Duurzaamheidsscore **per gebouw**
 - Algemene score voor het gebouw
 - Specifieke score voor het gebouw per thema
- > Ontworpen door DIN (Dienst Infrastructuur) – Provincie Antwerpen

Toelichting QuickScan

- Per gemeentelijke site werd één rekenblad opgesteld. Dit rekenblad bevat één of meerdere tabbladen per relevant gebouw.
- Elk tabblad heeft betrekking op een aantal criteria die met duurzaamheid te maken hebben.
- Site gebonden criteria, met betrekking tot **mobiliteit, vervuiling** en **landgebruik/ecologie** worden per site éénmalig geëvalueerd.
- Gebouw gebonden criteria, met betrekking tot **water, energie, gezondheid** en **comfort** worden per relevant gebouw opnieuw geëvalueerd.
- zie bestaande duurzaamheidstools zoals BREEAM, Vlaamse maatstaf, duurzaamheidsmeter scholenbouw ...

Methodiek QuickScan Lokale Overheden

- **Eén persoon** beheert de quickscans, zodat ze op eenzelfde manier worden ingevuld (milieu-, duurzaamheidsambtenaar, energiecoördinator...)
- **Oplijsten** van het volledige **patrimonium** (site+gebouw)
- **Verzamel nodige gegevens per site/gebouw** voor invullen van de QuickScan
 - Input Energie: makkelijk terug te vinden via EPC, Energieboekhouding (bv Comeet - Eandis) en/of Broeikasgasinventaris eigen organisatie (gemeente = KNO 2020)
 - Input Mobiliteit: Broeikasgasinventaris eigen organisatie (KNO 2020)
- **Vul de QuickScans in**, per site en gebouw
- Aansluitend wordt vanuit de verschillende QuickScans **een overzicht** gegenereerd **van het volledig patrimonium**

Vb Scoreblad Site

QUICKSCAN DUURZAAMHEIDSASPECTEN PATRIMONIUM Site										TOTAALSCORE/100	
nr 1 naam + adres terrein										53%	
HOOFDCRITERIA	WEGING	SUBCRITERIA	WEGING	SCORE	++	+	+/-	-	--	SCORE PER HOOFDCRITERIA	COMMENTAAR VAN AUDITOR
Mobiliteit	40,00	Voorzieningen voor fietsers, aantal.	15	++	Voldoende fietsenrekken				Onvoldoende fietsenrekken	58%	
		BREEAM-IN USE TRA030001		nvt							
		Voorzieningen voor fietsers, uitrusting.	15	+	Goed uitgeruste overdekte fietsenstallingen, type beugels ok, verlichting ok.				Uitrusting fietsenstallingen ontoereikend. Niet overdekt, geen goed type beugels, geen verlichting, enz.		
		Afstand tot halte openbaar vervoer, minimale frequentie 2 per uur.	40	+/-	Afstand tot halte openbaar vervoer < 500 m			Afstand tot halte openbaar vervoer > 500m < 3 km	Afstand tot halte openbaar vervoer > 3 km		Belbus wordt niet meegeteld.
BREEAM-IN USE TRA030002											
Veilige routes voor fietsers en voetgangers op de site. Criteria is niet van toepassing indien gebouw directe toegang heeft van op de openbare weg.	30	+/-	Autoverkeer verloopt gescheiden van fiets/voetgangersverkeer. Specifieke voorzieningen voor leveringen, gescheiden van fietsroutes en voetpaden			Autoverkeer verloopt gescheiden van fiets/voetgangersverkeer.		Geen afzonderlijke fietspaden of voetpaden op de site			
BREEAM-IN USE TRA030004											
Vervuiling	30,00	Afval sorteren.	40	+/-	Duidelijk gemarkeerde centrale inzamelingsvoorziening, overdekt, groot genoeg, goed bereikbaar voor de		Aparte ruimte geschikt voor het stockeren en het sorteren van afval.		Tekort aan geschikte ruimte waardoor stockeren en sorteren van afval niet optimaal kan verlopen.	50%	
		RICHTLIJNEN LEEFMILIEU									
		Regenwater gescheiden	40	+/-	Regenwater is volledig afgekoppeld. Er is geen			Regenwater is gedeeltelijk afgekoppeld. Een deel van	Het regenwater is niet afgekoppeld van het		Eigen waterzuivering + buffering op terrein + overloop naar riolering
RICHTLIJNEN LEEFMILIEU											
Geen oppervlaktewater verontreinigen. Dit criteria is enkel van toepassing indien de site zelf moet instaan voor de	20	+/-	Laboanalyses gezuiverd afvalwater van de site voldoen aan de gestelde criteria.			Laboanalyses voldoen gedeeltelijk aan de gestelde criteria.		Laboanalyses voldoen niet aan de gestelde criteria.			
BREEAM-IN USE POL07008											

Vb Scoreblad Gebouw

QUICKSCAN DUURZAAMHEIDSASPECTEN PATRIMONIUM Gebouw										TOTAALSCORE/100	
nr 1 naam + adres gebouw										52%	
... m ² (bruto externe oppervlakte gebouw)											
HOOFDCRITERIUM	VEGING	SUB-CRITERIUM	VEGING	SCORE	++	+	+/-	-	--	SCORE PER HOOFDCRITERIUM	COMMENTAAR VAN AUDITOR
Water	30,00	Gebruik van WC met waterbesparend spoelsysteem zoals een dubbele drukknop BREEAM-IN USE W'at 050004	15	++	Alle toiletten zijn voorzien van waterbesparende spoelsystemen.		De veelgebruikte toiletten zijn voorzien van waterbesparend spoelsysteem.		Toiletten zijn nog niet uitgerust met een waterbesparende spoelsystemen.	58%	voor het tegen gaan van verstoppingen
		Gebruik van waterbesparende kranen aan wastafels, kranen sluiten automatisch. Dit criteria is niet van toepassing bij wooneenheden zoals bvb conciërgewoning. BREEAM-IN USE W'at 050007	10	++	Alle kranen aan wastafels zijn waterbesparend		De veelgebruikte wastafels hebben een waterbesparende kraan		Nergens werden waterbesparende kranen geïnstalleerd		
		Gebruik van douchekraanwerk met laag waterverbruik, ouderdom installatie als criterium. BREEAM-IN USE W'at 050008	10	+/-	Douchekraanwerk Bouwjaar of renovatiejaar > 2000				Verouderd douchekraanwerk		
		Inzamelen en gebruiken van regenwater BREEAM-IN USE W'at 050011	50	+/-	Ingezamelde regenwater wordt gebruikt voor doorspoelen toiletten, auto's, buitenonderhoud, irrigatie,...		Ingezamelde regenwater wordt gebruikt voor doorspoelen toiletten.		Geen inzameling van regenwater.		
		Bemeten van het waterverbruik. Watermeter voor installatie brandveer buiten beschouwing te laten. BREEAM-IN USE W'at 050002	10	+/-	Het gebouw heeft meer dan één watermeter. Verbruik wordt gemeten per belangrijke verbruikersgroep.		Waterverbruik wordt gemeten op nivo van het gebouw, gebouw heeft eigen watermeter.		Waterverbruik wordt gemeten op nivo van de site, geen gegevens bekend voor het gebouw.		
		Opsporen van waterlekken. BREEAM-IN USE W'at 050014	5	+/-	Automatisch lekdetectiesysteem.		Waterlekopsporing via maandelijks opvolgen van waterverbruiken		Waterverbruik wordt niet maandelijks opgevolgd, enkel jaarlijks verbruik gekend.		
		Isoleren van het dak. (of zoldervloer in het geval de zolder niet wordt verwarmd) AUDITLIST EPC Publieke gebouwen	10	+/-	Dakisolatie aanwezig, bouwjaar of renovatiejaar > 2000.		Dakisolatie beperkt aanwezig, 1970 < bouwjaar of renovatiejaar < 2000.		Dak nog overwegend niet geïsoleerd, bouwjaar of renovatiejaar < 1970		
Isoleren van de buitenmuren.			Buitenmuren zijn geïsoleerd.		Buitenmuren zijn beperkt geïsoleerd.		Geen muurisolatie aanwezig.				

Voordelen QuickScan

- + Zeer gemakkelijk in gebruik
- + ca. 30min. per site en 30min. per gebouw (afh. van beschikbaarheid inputdata)
- + De nodige input-gegevens zijn meestal makkelijk terug te vinden
- + Totaaloverzicht duurzaamheidsaspecten patrimonium; EPC/Energierapport netbeheerder behandelen enkel Energie
- + Men kan patrimonium onderling gaan vergelijken
- + Interessant resultaat om mee naar het beleid te stappen

Aandachtspunten QuickScan

- Nogal oppervlakkige dataverwerking
- Onderdeel Energie is over het algemeen beperkter in data dan EPC en/of Energierapport netbeheerder
- Veel aspecten zijn nogal vrij interpreteerbaar bij de beoordeling ervan, wat vergelijking van de resultaten met o.a. andere lokale overheden moeilijk maakt
- Niet alle aspecten zijn voor iedere site/gebouw van toepassing
- Up-to-date houden van de QuickScan bij veranderingen aan een gebouw en/of site

Conclusie QuickScan Lokale Overheden

- ✓ QuickScan is een zeer interessant evaluatietool voor duurzaamheid, géén meetinstrument
- ✓ De QuickScan wordt best door 1 dezelfde persoon ingevuld (per thema) om tegenstrijdige interpretaties te vermijden
- ✓ QuickScan geeft globaal de knelpunten in het Patrimonium aan, maar deze moeten bij aanpak verder bestudeerd worden
- ✓ Bij de beoordeling van het patrimonium a.d.h.v. QuickScan, dient ook gekeken te worden naar de gemaakte opmerkingen
- ✓ Resultaten voor het onderdeel Energie dienen altijd naast het EPC en/of adviesrapport van de netbeheerder geplaatst te worden voor een optimale evaluatie ervan

De Duurzaamheidsscreening

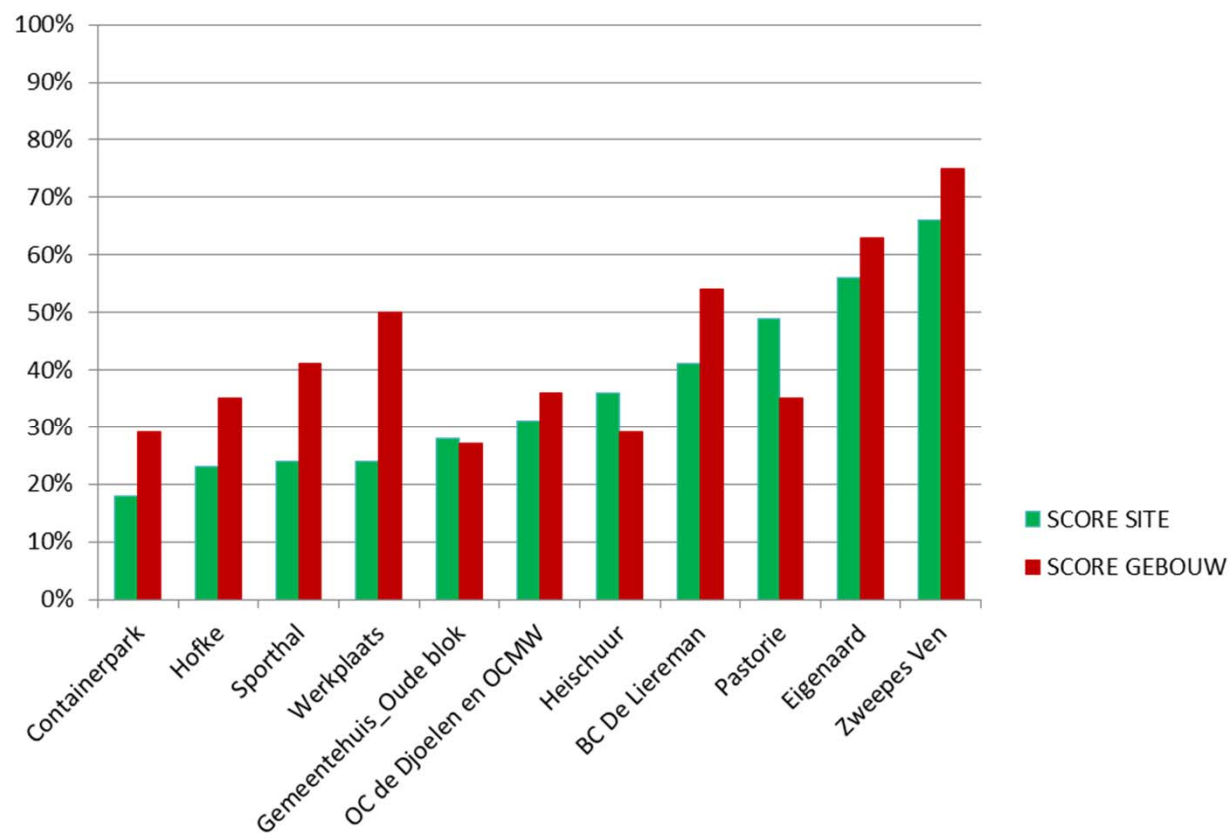
- Stap I: QuickScan Duurzaamheid Patrimonium
- **Stap II: In kaart brengen van de prioritaire sites en gebouwen**
- Stap III: De prioriteiten in aanpak detecteren
- Stap IV: De uiteindelijke aanpak en uitvoering

Totaaloverzicht resultaten Patrimonium

SITE					GEBOUW						
		mobiliteit	vervuiling	ecologie	SCORE SITE		water	energie	gezondh/comf	SCORE GEBOUW	
1	Schuurhovenberg 2	8%	50%	8%	18%	1	Containerpark	8%	34%	45%	29%
2	Kerkstraat	32%	0%	30%	23%	2	Hofke	15%	43%	45%	35%
3	de Hoogt	45%	13%	15%	24%	3	Sporthal	38%	40%	45%	41%
4	Molenbergen	50%	13%	0%	24%	4	Werkplaats	30%	66%	50%	50%
5	Dorp 31	59%	13%	0%	28%	5	Gemeentehuis Oude blok	8%	36%	35%	27%
6	Steenweg op Mol	66%	0%	8%	31%	6	OC de Djoelen en OCMW	13%	43%	50%	36%
7	Schuurhoven	63%	13%	30%	36%	7	Heischuur	8%	36%	40%	29%
8	Schuurhovenberg	15%	13%	100%	41%	8	BC De Liereman	80%	45%	40%	54%
9	Polderstraat	65%	25%	48%	49%	9	Pastorie	19%	32%	55%	35%
10	Koning Boudewijnlaan 80	81%	63%	18%	56%	10	Eigenaard	28%	69%	90%	63%
11	Zweepes Ven	50%	100%	53%	66%	11	Zweepes Ven	68%	65%	95%	75%
	Oud-Turnhout	48%	27%	28%	36%		Oud-Turnhout	28%	46%	54%	43%

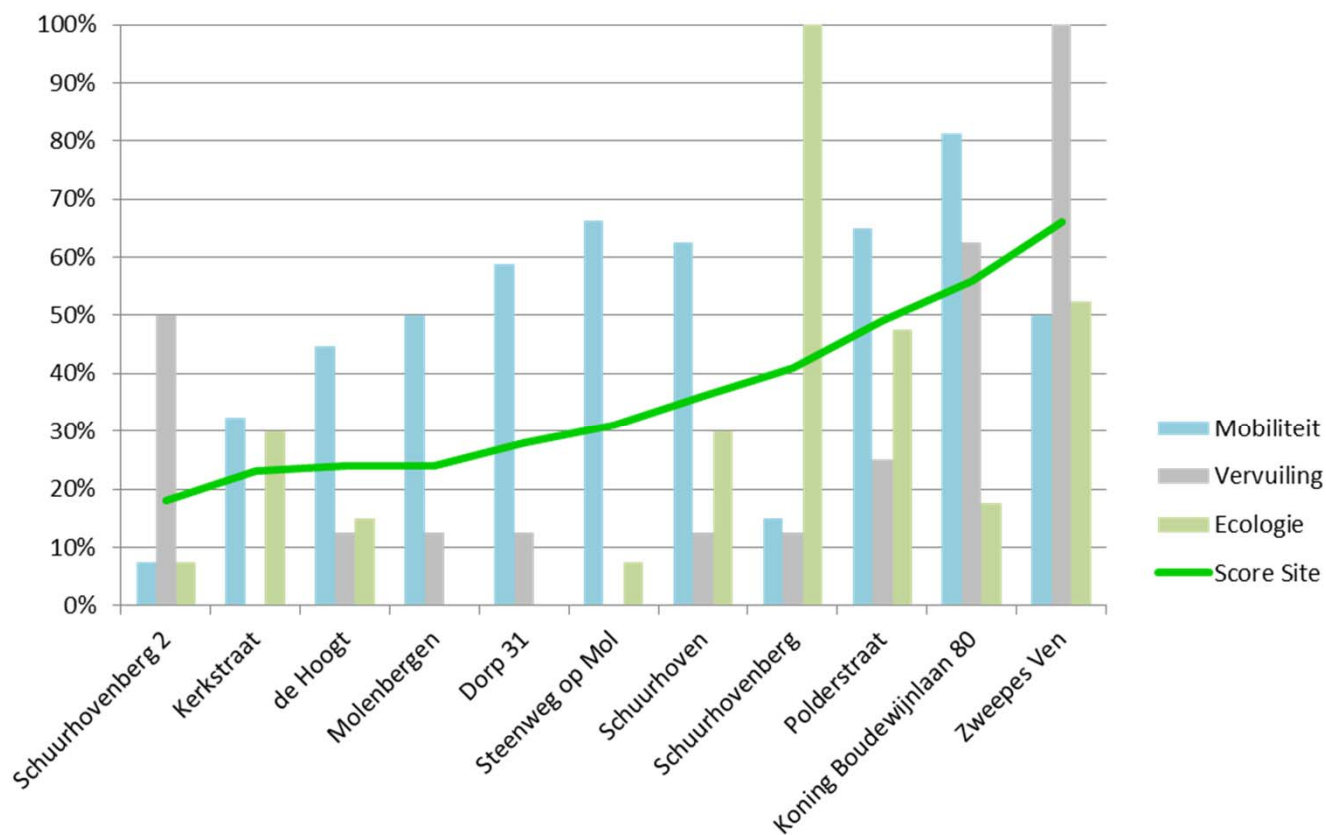
Interpreteren resultaten Patrimonium

Totaaloverzicht scores per site en gebouw

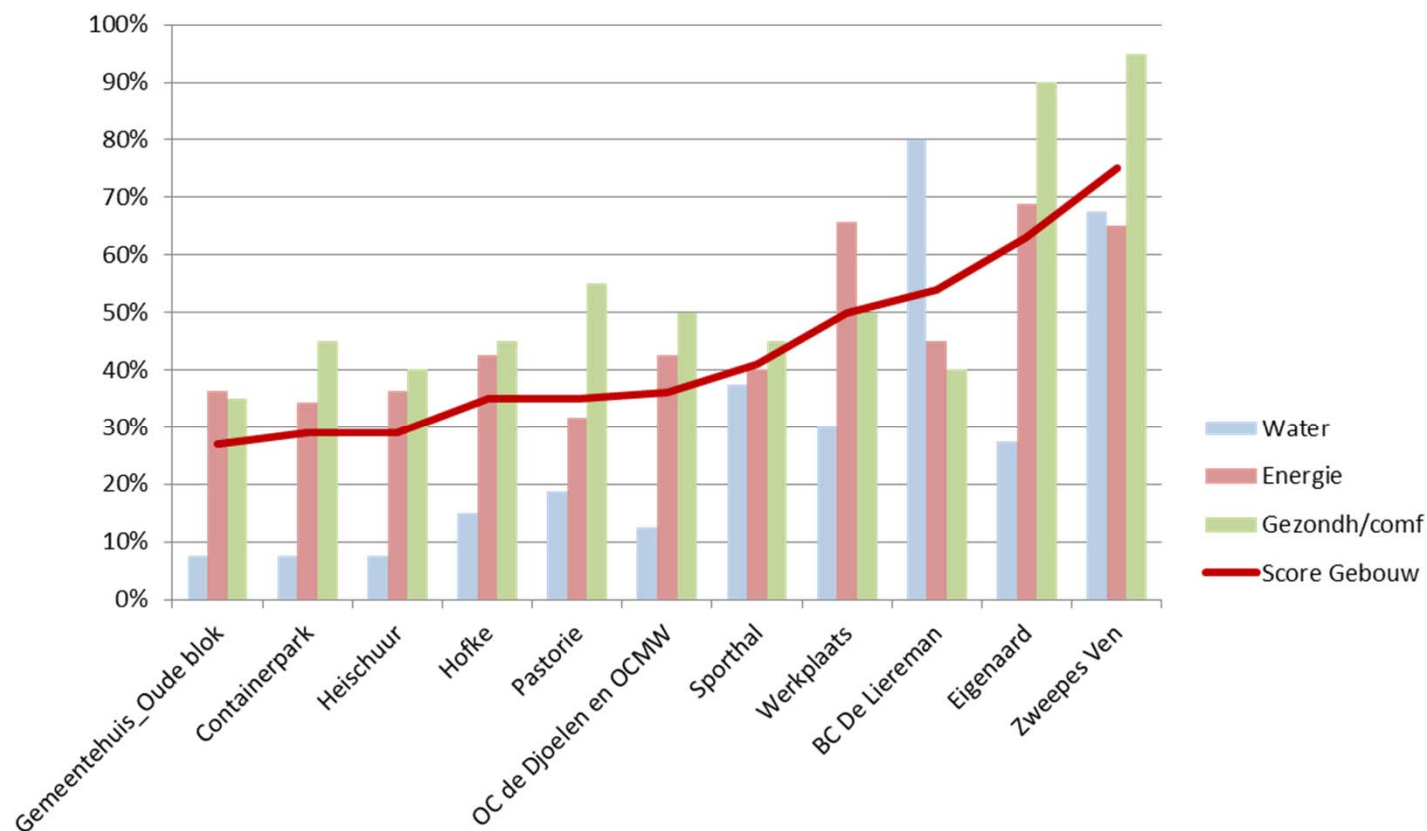
Interpreteren resultaten Patrimonium

Totaaloverzicht scores per site

Interpreteren resultaten Patrimonium

Totaaloverzicht scores per gebouw

De Duurzaamheidsscreening

- Stap I: QuickScan Duurzaamheid Patrimonium
- Stap II: In kaart brengen van de prioritaire sites en gebouwen
- **Stap III: De prioriteiten in aanpak detecteren**
- Stap IV: De uiteindelijke aanpak en uitvoering

QuickScan in te zetten bij

- Opmaken masterplan sites.
- Onderbouwing geplande projecten.
- Oplijsten van prioritaire sites en prioritaire gebouwen. Naast duurzaamheid worden ook technische kwaliteit en vastgoedwaarde in kaart gebracht.
- Actie 'Klimaatneutrale Organisatie 2020' en/of 'Burgemeestersconvenant'

KNO 2020 en/of Burgemeestersconv.

- Beperken CO₂-uitstoot van het bestaande patrimonium.
- Bijzondere aandacht voor de isolatiegraad van de gebouwschil en de ouderdom van de stookinstallatie.
- Beeld via QuickScan (+ EPC + Energierapport netbeheerder)

Uitdiepen resultaten Energie

	GEBOUW	Score energie	Dakisolatie	Muurisolatie	Isolerend glas	Ouderdom ketel
9	Pastorie	32%	--	--	+/-	--
1	Containerpark	34%	-	--	+/-	nvt
5	Gemeentehuis Oude blok	36%	--	--	--	++
7	Heischuur	36%	--	--	+/-	++
3	Sporthal	40%	+/-	+/-	+/-	--
2	Hofke	43%	--	--	+/-	+/-
6	OC de Djoelen en OCMW	43%	+/-	+/-	+/-	+/-
8	BC De Liereman	45%	+/-	+/-	+	+
11	Zweepes Ven	65%	+	+	+	++
4	Werkplaats	66%	+	+	+	+
10	Eigenaard	69%	++	++	++	++

++	uitstekend
+	goed
+/-	aanvaardbaar
-	minder goed
--	slecht
nvt	niet van toepassing

We detecteren een groot aantal gebouwen met een niet of slechts matig geïsoleerde gebouwschil

We detecteren een aantal gebouwen met een zeer tot matig verouderde stookplaats

Er is voor deze gebouwen een potentieel tot reductie van de energievraag door het isoleren dak, vernieuwen van buitenschrijnwerk of isoleren van buitenwanden

Uitdiepen resultaten Energie

	GEBOUW	Score energie	Dakisolatie	Muurisolatie	Isolerend glas	Ouderdom ketel	EPC
9	Pastorie	32%	--	--	+/-	--	nvt
1	Containerpark	34%	-	--	+/-	nvt	nvt
5	Gemeentehuis Oude blok	36%	--	--	--	++	+
7	Heischuur	36%	--	--	+/-	++	+/-
3	Sporthal	40%	+/-	+/-	+/-	--	+
2	Hofke	43%	--	--	+/-	+/-	+
6	OC de Djoelen en OCMW	43%	+/-	+/-	+/-	+/-	++
8	BC De Liereman	45%	+/-	+/-	+	+	+
11	Zweepes Ven	65%	+	+	+	++	++
4	Werkplaats	66%	+	+	+	+	nvt
10	Eigenaard	69%	++	++	++	++	++

++	uitstekend
+	goed
+/-	aanvaardbaar
-	minder goed
--	slecht
nvt	niet van toepassing

We kunnen de resultaten voor Energie op deze manier verder gaan interpreteren door zowel de resultaten van het EPC en/of Energierapport ernaast te leggen.

Om uiteindelijk tot een concreet plan van aanpak te komen:

- Welke sites en/of gebouwen dienen eerst aangepakt
- Wat gaan we allemaal aanpakken
- Welke acties zijn prioritair = opmaak stappenplan

Thema's mobiliteit, water, groen ...

Eenzelfde analyse kan worden gemaakt met betrekking tot mobiliteit, water, groen enz.

De Duurzaamheidsscreening

- Stap I: QuickScan Duurzaamheid Patrimonium
- Stap II: In kaart brengen van de prioritaire sites en gebouwen
- Stap III: De prioriteiten in aanpak detecteren
- **Stap IV: De uiteindelijke aanpak en uitvoering**

Plan van aanpak + uitvoering

- Bepaling ambitieniveau/programma van eisen
 - Opmaak stappenplan
 - Verdere opvolging duurzaamheidscriteria gedurende (ver)bouwproces om vooropgesteld ambitieniveau te behalen
- > Mogelijke ondersteuning via projectadvies Kamp C, op vraag van de Lokale Overheid

Projectadvies Kamp C

- Advies bij bepaling ambitieniveau/programma van eisen
- Screening + advies duurzaamheid ontwerp en/of uitvoeringsplannen
- Screening + advies duurzaamheid aanbesteding/lastenboek

- Advies duurzame stedenbouw: opstellen van RUP 's, bouwvoorschriften, duurzame wijkontwikkeling,

Contact Kamp C

Maken van een afspraak voor Projectadvies, specifieke vragen over duurzaamheidsthema's, vragen bij het toepassen/invullen/interpreteren van de duurzaamheidsscreening,...:

- An De Vriendt – architect / adviseur duurzaamheid
T 014 27 96 40 – an.devriendt@kampc.be
- Dirk Verbeeck – architect / adviseur duurzaamheid
T 014 27 96 61 – dirk.verbeeck@kampc.be

Bedankt !

Kamp C

Duurzaam bouwen en wonen
Britselaan 20 – 2260 Westerlo
014 27 96 50
Info@kampc.be
www.kampc.be